Cum să recunoşti religia unui program

Un nou război al religiilor modifică pe ascuns lumea contemporană. Sunt convins de asta de mai multă vreme şi pe măsură ce mă gândesc mai mult, îmi dau seama că ideea se bucură de consens.

Cum cred că nu v-a scăpat, lumea de azi este împărţită în două: pe de o parte partizanii calculatoarelor Macintosh iar pe de altă parte cei ai PC-urilor cu MS-DOS. Ei bine, sunt convins în interiorul meu că MAC-ul e catolic şi DOS-ul protestant. Aş spune însă mai mult. MAC-ul este catolic contra-reformator, impregnat de "ratio-studiorum"-ul iezuiţilor. El este convivial, amical, conciliant, el explică pas cu pas credinciosului ce trebuie să facă pentru a ajunge în împaraţia cerurilor, iar dacă nu în împaratia cerurilor, măcar în stadiul final al imprimării unui document. Te catehizează, iar esenţa revelaţiei divine este explicată în formule pe înţeles şi în icoane somptuoase. Toată lumea are dreptul la mantuire.

DOS-ul este protestant, mai degrabă calvinist. El permite o liberă interpretare a Scripturii, cere decizii răscolitoare, impune o hermeneutică subtilă, garantează că mântuirea nu este la îndemâna oricui. Să faci să mearga sistemul necesită o serie de acte personale interpretative ale programului : singur, departe de comunitatea barocă a celor veseli, utilizatorul se află închis în obsesia lui interioară.

Mi se va reproşa că venirea Windows-ului a apropiat universul DOS-ului de toleranţa contra-reformistă a MAC-ului. Nimic mai inexact. Windows constituie o schismă de tip anglican, cu somptuoase ceremonii în interiorul catedralelor, dar cu posibilitatea permanentă de a reveni în DOS pentru a modifica o gramadă de lucruri, bazându-se pe decizii stranii: femeile şi homosexualii pot ajunge preoţi.

În mod natural, catolicismul şi protestantismul celor două sisteme nu au nimic de a face cu poziţiile culturale şi religioase ale utilizatorilor. Am descoperit de curând că Franco Fortini, poet sever şi frământat, inamic declarat al societaţii spectacolului, este un adept al MAC-ului. Apare legitimă întrebarea dacă în decursul timpului utilizarea predominantă a unui sistem în detrimentul altuia nu cauzează transformari interioare. Putem în acelaşi timp să fim adepţii lui DOS şi catolici tradiţionalişti? De altfel, Céline cu ce-ar fi scris: cu Word, Word Perfect sau Wordstar? Sau ar fi programat Descartes în Pascal?

Şi limbajul-maşină, care decide destinul nostru pe sub mână şi pentru oricare sistem cum rămâne? Ei bine, asta urcă până la Vechiul Testament, la Talmud şi la Cabala. Ah, iar şi mereu lobby-ul evreiesc.

1994